

# Maria Kalinowska

---

## Bieg życia hymnu "Boże! Coś Polskę", Bogdan Zakrzewski, "Pamiętnik Literacki" z.3/4 (1981) : [recenzja]

---

Biuletyn Polonistyczny 26/4 (90), 205

---

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ ZAKRZEWSKI Bodgan: Bieg życia hymnu "Boże! Coś Polskę". "Pamiętnik Literacki" 1981 z. 3/4 s. 55-84.

Opis historii pieśni "Boże! Coś Polskę" przynosi informację o genezie hymnu, o miejscach i okolicznościach jego śpiewania, o związkach pieśni z wydarzeniami historycznymi, o przemianach jej kształtu i o etapach jej ewolucji ideowej. Napisany przez A. Felińskiego w 1816 r. lojalistyczny hymn przeistoczył się już ok. 1820 r. (w wyniku transformacji tekstowych, m.in. przez połączenie ze zwrotkami wiersza A. Goreckiego "Hymn do Boga o zachowanie wolności", 1817) w pieśń młodzieży konspiracyjnej i walczącej o wolność Polski. Drukowany podczas powstania listopadowego, popularny w okresie Wiosny Ludów, obecny był w narodowo-kościelnym życiu społeczeństwa polskiego XIX i XX w. Warszawskie manifestacje lat 1860-1861 zapoczątkowały zwyczaj uroczystego wykonywania hymnu podczas manifestacji patriotycznych.

BP/90/81

M.K.

---

/II/ ZAWADA Andrzej: Kubek sklejony, czyli archeologia wyobraźni. "Literatura Ludowa" 1980 nr 1/3 s. 25-50.

Praca podsumowuje i rozwija krytycznoliteracką wiedzę na temat umitycznienia rozmaitych składników kultury chłopskiej w twórczości Tadeusza Nowaka. Ta praktyka jest główną zasadą konstrukcji jego opowiadań i powieści. Autor wskazuje na całą wielość zabiegów, jakimi Nowak osiąga ten efekt umitycznienia lub tylko usymbolicznienia wiejskich postaci, ich wypowiedzi, przeżyć, jak też ich naturalnego, przyrodniczego otoczenia. Mamy tu do czynienia z wniknięciem w kulturę chłopską Biblii jako wzoru zapisu pamięci i odświętności słownych wypowiedzi a także z naturalnym tkwieniem tej kultury w magicznych wierzeniach. Porównawcza analiza "Półbaśni", "Dwunastu" i "Proroka" skłania autora artykułu do przekonania, że Nowak przechodzi stopniowo do unaoczniania rozbicia tej mitycznej chłopskiej kultury.

BP/90/82

E.Sz.-M.